

Izhaja:
vsak ponedeljek in četrtek
popoldne.
Stane za celo leto 15 L.
" pol leta 8 "
" četrt " 4 "
Za inozemstvo celo leto
35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se ne
moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 81

V Gorici, v ponedeljek 20. oktobra 1924.

Leto VII.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogovoru
in se plačajo v naprej.
List izdaja konsorcij
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici
Riva Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli šte. 5.
— (prej Scuole). —

Polom Jadranske banke.

Prve dni oktobra je počil glas, da je »Banca Adriatica« v Trstu pred polomom. Vlagatelji so navalili na zavod in trumoma dvigali naloženi denar. Toda že 13. oktobra je ravnateljstvo Banca Adriatica dalo nalepiti poročilo, da je banka ustavila vsa izplačila. Banka je zaprla svoje prostore in blagajno. Mnogo velikih trgovskih hiš in industrijskih podjetij v Trstu je v nevarnosti, da bodo radi poloma vničena. Rimska vlada in tržaški fašisti delajo na to, da banko rešijo. S pomočjo vlade ter neke nove skupine italijanskih in jugoslovanskih kapitalistov skuša vodstvo banke zbrati toliko kapitala, da se izvede poravnava. Banka ponuja, kot se govori, velikim upnikom 20 odstotkov. Težka izguba grozi zadeti vse, ki so zavod Banca Adriatica podpirali in niso začasa dvignili naložb. Vendar je še močno upanje, da bo vlada prispevala velike svote, da se zavod sanira.

Koliko so udeleženi naši ljudje?

Ljubljansko »Jutro« piše, da so v tržaški Jadranski banki naloženi 3 do 4 milijoni denarja, čigar lastniki so Slovenci iz Primorja. Predvsem so zadeti nekateri tržaški slovenski trgovci. Znesek bi bil gotovo za mnogo milijonov višji, da nismo naših ljudi že prej opozorili na ta gnili zavod. Prav piše »Slovenski Narod«: »Po naših informacijah slovensko prebivalstvo v Julijski krajini ni finančno mnogo oškodovano, ker se je treznim in preudarnim faktorjem posrečilo pravočasno prebivalstvo opozoriti na nevarni položaj fašistovske »Jadranske banke«.

Naš boj proti Jadranski banki.

Kdo so ti »trezni in preudarni faktorji«, ki so naše ljudi svarili pred

Jadransko banko? Kdo je započel boj proti Jadranski banki? »Goriška Straža« se ozira na težavni in dolgotrajni boj, ki ga je vodila proti tržaškim slovenskim voditeljem, ki so zagovarjali »Jadransko banko«. Naš list je bil prvi, ki se je vrgel v boj za domače zadruge proti Jadranski banki. Koliko gnjeva, napadov, obrekovanj se je vsulo takrat na naš list, kako težke obtožbe je v onih mesecih dvigala tržaška »Edinost« proti poslancu Virgiliju Ščeku! Vse to nas ni ostrašilo, tudi prošnjam mehkih ljudi, ki so nas prosili, naj radi ljube sloge ustavimo boj proti bankam, se nismo vdali. Zakaj mi smo bili prepričani, da bomo žulje slovenskih kmetov in delavcev. Polom Banke Adriatice, ki je hči Jadranske, je živ dokaz, kako prav je imela »Goriška Straža«.

Zaupajte le domačim posojilnicam!

Naše ljudi pa naj ta polom nauči: da je v domači posojilnici denar najbolj varno naložen! V domači posojilnici poznaš vse voditelje, vsak hip lahko pogledaš, kako zadruga stoji, vedno smeš pogledati v vse knjige.

Pa tudi jamstvo je pri domači hranilnici izredno visoko. Skoro vse naše posojilnice imajo v pravih določbo, da jamčijo člani za naloženi denar z vsem premoženjem! Napravimo račun! Posojilnica ima 50 članov, kmečkih posestnikov. Vsako posestvo cenimo na 40.000 lir. Posojilnica torej jamči za naloženi denar s premoženjem vseh članov, torej z dvemi milijoni lir! Tako močnega in gotovega jamstva banka nikoli ne more dati, naj bo še tako zdrava in bogata. Posebno še zato, ker banka z naloženim denarjem špekulira in lahko vedno pade v ogromne izgube. Naj bo žalostna usoda nesrečnežev, ki bodo zadeti po Banca Adriatica našim ljudem v pouk, da bodo zaupali le svojim domačim posojilnicam!

Kaj se godi po svetu?

Proti vsemu pričakovanju je zbruhnila v Jugoslaviji pretekli teden kriza v vladi. Ljuba Davidovič je odstopil in kralj se razgovarja z načelniki strank o sestavi nove vlade.

Ta vest je prišla tako nepričakovano, da je osupnila vso jugoslovansko javnost in priznati moramo, da smo se tudi mi nemalo začudili, ko smo čitali prva poročila v jugoslovanskih listih.

Redek slučaj z zgodovini parlamenta.

Vprašali smo se: Kako je mogoče, da je morala odstopiti vlada, ki ima v parlamentu večino, kakor je ni še imela nobena vlada Jugoslavije? V vseh demokratičnih državah je navada taka, da ostane vlada na oblasti toliko časa, dokler uživa zaupanje naroda, to se pravi večine ljudskih zastopnikov v parlamentu. Ako ima vlada večino poslancev na svoji strani, je ni sile, ki bi mogla v parlamentarni državi upropasti vlado. Isti toliko časa, dokler uživa zaupanje parlamenta, ko glasuje večina poslancev proti njej, mora odstopiti. Tak je običaj povsod, kjer so si narodi ustvarili parlamentarno in demokratično državo. Zato smo pisali v zadnji »Goriški Straži«, da stoji Davidovičeva vlada trdno in nepo-

rušno, saj je imela in ima vendar še vedno veliko večino parlamenta za seboj. Zakaj in kako je mogla torej vlada Ljuba Davidoviča odstopiti? Ali je morda Davidovič sam želel zapustiti vlado, ker so nastala med ministri navzkrižja v programu? Ne! Vse v vladi zastopane stranke imajo skupen program, med ministri in med vladnimi poslanci je vladala popolna edinost.

Za sporazumu in zakonitost.

Ljuba Davidovič je hotel ostati na vladi, da izvede svoj program in bil je gotov, da ga izvede, ker ga je podpirala pri tem večina naroda. Zakaj program Davidovičeve vlade je bil 1. končni sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci, 2. boj proti korupciji in 3. politika popolne zakonitosti, kar pomeni borbo proti vsem nasilstvom jugoslovanskega fašizma. Ta tri načela so bila temelji nove vlade in večina Slovencev. Hrvatov in Srbov ter večina parlamenta je to odobraval. Zakaj je torej Davidovič odstopil? Zato, ker je želel to izreči kralj Aleksander. Šele ko je kralj Davidoviču rekel, da je odstop vlade potreben, šele tedaj se je stari srbski državnik odločil, da poda ostavko. Kaj je hotel sicer storiti? On bi bil lahko odgovoril, da ne bo odstopil,

ker ima večino parlamenta in naroda na svoji strani, toda s tem bi bil povzročil le spor med kraljem in vlado in začela bi se bila nevarna borba, ki bi silovito škodovala državi. Zato je Davidovič raje odstopil.

Kaj se bo sedaj zgodilo?

Z odstopom Davidovičeve vlade je nastal v Jugoslaviji zelo čuden položaj. Davidovič, Korošec in Radič imajo veliko večino in zato se ne more sestaviti proti njihovi volji nobena vlada. Ako bi prevzel na primer Pašič ali njegov prijatelj Jovanovič vlado, bi jo že na prvi seji parlamenta vrgli združeni Davidovičevci, Radičevci in pristaši Korošca. Prejšnja Pašič-Pribičevićeva vlada je danes nemogoča. Kdo naj sestavi torej novo vlado, če ne Davidovičeva parlamentarna večina? Položaj je res čuden, in sicer tembolj, ker se kralj strinja s programom Davidoviča. V uradnem obvestilu je bilo rečeno, da hoče tudi kralj sporazum med Hrvatimi, Srbi in Slovenci, da želi tudi on boj proti korupciji in politiko popolne zakonitosti. Čemu je torej kralj zahteval, naj vlada odstopi? Uradno trdijo, da želi kralj, naj bi Davidovič pritegnil k sodelovanju še kakšno novo skupino, najraje radikalce, češ da bi se dal tako lažje in boljše izvesti program sporazuma in zakonitosti. Tako se glasi uradno poročilo in taka je iskrena želja kralja, toda že vnaprej lahko rečemo, da je nemogoče spraviti radikalce in Davidovičevce ter Radičevce v skupno vlado. Pogajanja se bodo razbila in položaj bo tak, kakor je danes. To je bilo jasno že v trenutku, ko je Davidovič odstopil.

Pravi vzrok krize v Jugoslaviji.

Zato se moramo vprašati: Kakšen je pravi in resnični vzrok vladne krize v Jugoslaviji? Na to odgovorimo z eno samo besedo: Radič. Ako bi mesto 70 Radičevih poslancev sedelo v belgrajskem parlamentu recimo 70 poslancev Srbske kmečke stranke, bi do krize gotovo ne bilo prišlo in Davidovič bi lahko vladal nemoteno leta in leta. Do odstopa je prišlo samo radi tega, ker je v vladni večini Radič, Pašič in Pribičević sta naslikala Radičevo gibanje v tako temnih barvah, da so se začeli na visokih mestih resnično bati za razvoj države, ako bi prišel Radič na krmi. Kralj je iz skrbi za državo zahteval odstop Davidoviča, čeprav ima ta večino za sabo. Radikalni svetovalci krone so pridobili kralja za svoje naziranje, dočim Davidovič vsaj trenutno ni mogel prodreti.

Delo sporazuma ustavljeno.

Davidovič in Korošec sta mnenja, da ni koristno za državo odbijati Radiča, ker predstavlja on danes cel hrvatski narod. Med Srbi in Hrvati ne more trajati večno nasprotstvo, prej ali slej mora priti do sporazuma. Prej ko začne delo za sporazum, tem boljše. Korošec in Davidovič sta izvršila v tem oziru že ogromno delo: spravila sta Radičevce v Belgrad, kjer so prisegli kralju, spremenila revolucionarno gibanje Hrvatov v vladno stranko, pripravila sta Radiča do tega, da je priznal monarhijo, se izrekel za močno vojsko, se odpovedal vsakemu vtikovanju v makedonske razmere itd. Vsaki mesec in vsaki teden je prinesel novo izjavo Radiča, ki je koristila sporazumu s Srbi. Razume se, da je Radič tu pa tam udaril še čez štrebo, toda, v glavnem

so se vendar razmere, ugodno razvijale in obetale državi mirno in lepo bodočnost. Sredi tega truda za sporazum, je pa prišlo iznenadenje: vlada je dobila poziv, da odstopi in vse delo za sporazum med Hrvati in Srbi je ustavljeno.

Odločitev pade ta teden.

Kaj se bo sedaj zgodilo? Kralj ima v parlamentarni državi pravico, da razpusti skupščino, kadar hoče, ako prav ima vlada večino poslancev na svoji strani. Tega kralj v našem slučaju ni storil, temveč želi, da se sestavi nova vlada. Kdo prevzame krnilo Jugoslavije, se mora v par dneh odločiti. Ako postane ministrski predsednik kak radikalec, bo ostal najbrž že na prvi seji v manjšini in tedaj ne preostane drugo, ko da se razpusti zbornica in se razpišejo volitve. Ako bi se do prihodnjega tedna ne mogla sestaviti nobena vlada, bi bila tudi tedaj zbornica razpuščena in narod bi šel v volitve.

Mogoča pa je še ena rešitev: Ljuba Davidovič dobi nalog, naj sestavi še enkrat vlado in v tem slučaju bi se nadaljevalo skupno z Radičevci započeto delo za sporazum med Srbi in Hrvati in Slovenci.

Po zborovanju liberalne stranke.

Zborovanje liberalcev v Livornu je vzdignilo v državi silovito prahu in vse je kazalo, da se stranka razcepi na dvoje. To proročanje se do danes ni izpolnilo, ker so voditelji stranke premožito razkol v parlamentu so se vendar liberalni poslanci razdelili v dve skupini: ena je vladi nasprotna, druga pa hoče še počakati in potrpeti, ker upa, da bo fašistovska vlada sama napravila v državi red in spravila zakon zopet do veljave. Poslednja skupina se bo imenovala narodno liberalna in bo glasovala za vlado, toda ne brezpogojno za vse večne čase. Narodni liberalci so namreč izjavili, da morajo biti vse stranke enake pred zakonom, da mora v državi vladati red in mir in da so pravice parlamenta svete in nedotakljive. Ako bi torej fašistovska nasilstva ne hotela prenehati in bi se zakoni neprestano kršili, bi odtegnili narodni liberalci vladi svojo pomoč in prišli v opozicijo. Uspeh zborovanja v Livornu je torej sledeči: en del liberalcev je postal vladi nasproten, drugi jo sicer še podpira, toda ne več brezpogojno in preveč pokorno. Desna skupina šteje 27 poslancev, leva 12. Vlada je na vsak način zgubila in je v parlamentu oslabiljena.

Bivši bojovníki in invalidi.

Komaj se je hrup radi liberalnega zborovanja v Livornu polegel, že je nov političen dogodek stopil v ospredje in vzbudil občno pozornost. V rimskem parlamentu sedijo v vladni večini poleg fašistov in liberalcev tudi bivši bojovníki in invalidi. Bivši bojovníki in invalidi niso sicer fašistovskega mišljenja, a so stalno podpirali fašistovsko vlado. Po Matteotijevem umoru je začelo med njimi vreti, začeli so obsojati fašistovska nasilstva in nezadovoljnost se je od tedaj vedno hujše zadrževala v njihovih vrstah. Sedaj ko se bliža otvoritev rimskega parlamenta, napovedana na 12. novembra, se že kažejo sadovi nezadovoljnosti. Bivši bojovníki in invalidi nameravajo ustanoviti v parlamentu svojo neodvisno skupino, ki ne bo ne fašistovska in ne opozicijska, ampak samostojna. V to skupino hočejo vzeti tudi nekatere libe-

ruale in fašiste, tako da bi postala skupina močna in odločilna v parlamentu. Nova skupina, ki se namerava ustanoviti, je za faš. vlado silovito nevarna, kajti ko bi se ona priklopila skupno z liberalci opoziciji, bi ostal Mussolini v zbornici osamljen in bi prišel v manjšino. Parlamentarna usoda vlade bi bila v rokah te skupine, o kateri ni pred 6 meseci v Italiji še nihče niti sanjal.

Zveza narodov.

Da bodo čitatelji »Goriške Straže« razumeli pomen angleških volitev za nas, jim navedemo še eno točko Macdonaldovega programa. Voditelj delavske stranke hoče oživeti Zvezo narodov, dati ji hoče več moči, več ugleda in besede. Zveza narodov naj nadzoruje življenje vse Evrope, naj poravnava prepire med narodi, pomaga naj šibkim in ščiti majhne. Eden izmed velikih ciljev bodoče prave Zveze narodov je zaščita narodnih in jezikovnih pravic drugorodnih manjšin. Te pravice so že danes za gotove manjšine zapisane, a se ne izvršujejo povsod. Zveza narodov, kakor jo hoče Mac Donald, bo pa dala enake pravice narodnim manjšinam vseh držav brez razlike in bo skrbela, da se te pravice tudi resnično spoštujejo.

Pomen angleških volitev je torej jasen in vsak mora spoznati, da so dogodki v daljnih deželah lahko največje važnosti tudi za slovensko in hrvatsko ljudstvo na Primorskem.

Pisenti v boju proti tolminskim bukvam.

Dobro se še spominjamo, Lani koncem aprila je Podbrdom obmejni komisar zasegel svetolucijskemu g. župnemu upravitelju Jos. Abramcu dvojno knjig, ki ju je bil le-ta kupil v Ljubljani. Ti dve knjigi ste bili Matičičeva »Na krvavih poljanah« in Jelenčeva »1914—1918«.

Videmska kr. prefektura je nameravala iz tega velikanskega afeta, ki je mejna skotaj na vseizdajo, in videmski, tržaški, beneški, bolonjski in kdo ve še kateri listi so obravnavali to zadevo na dolgo in široko z vsem ognjem in ogorčenostjo. Videmski kr. prefekt g. Pisenti je nemudoma izročil ta kriminalni zločin kr. tribunalu v Gorici, sam je pa tudi v področju svojega političnega urada nastopil z vso strogostjo proti zatožencu, pri čemer mu je verno in vneto pomagal in mu še danes pomaga goriški podprefekt g. Nicolotti.

Naše časopisje se je lani v tej zadevi omejilo le na kratko vest. Počakati smo hoteli konca, ker smo vso stvar trezno in s pametjo presojali ter upravičeno pričakovali, da se iz

te umetno navaljene velikanske gore ne more poroditi več kot — pritlikava miška.

In res. Čez leto dni je zdaj kr. prizivni sodni dvor v Trstu na predlog kr. generalnega prokuratorja izrekel, da se opusti postopanje proti zatožencu, ker ni dokazov.

Ali ni vedel tega g. Pisenti že v naprej? Kako ne bi vedel, saj je advokat! In pravijo, da je zelo znamenit advokat! Vedel je on in njegovi pomočniki, da je vse vkup le gola komedija! A on jo je hotel imeti!

Vedel je dobro, da je zatoženec nedolžen, zakaj z enim samim iztisom knjige se ne more delati propagande proti Italiji, se ne more šuntati ljudstva h oboroženi vstaji proti državnim oblastvom i. t. d. i. t. d., kar vse našteva obtožnica. — Ne gledé na to, da je že misel na kako vstajo — gorostasna oslarija!! Vedel je dobro, da en iztis knjige kupi in ima v lastno uporabo lahko vsakdo. Vedel je dalje dobro, da ni ena ni druga omenjenih knjig ni bila v Italiji prepovedana in da se je z vednostjo kr. cenzure nahajala v ceniku knjig, ki je bil v Italiji natisnjen. Saj še skrbi že vseh 6 let, da se vsaka slovenska tiskana beseda radi informacije čim takoj prevede v italijanščino! Da je bila knjiga »Na krvavih poljanah« že mesece prej na prodaj celó v italijanski knjigarni v Tolminu — ravno nasproti podprefekturi ter bila celó izložena v oknu v svoji izzivajoči rdeči opravi!

Zato je g. Pisenti tudi dobro vedel, da bi bil zatoženec kupil knjigo lahko že doma, v Italiji, in to že par mesecev poprej, ne pa še le priložnostno z drugimi knjigami vred v Ljubljani.

In prav tako dobro je tudi vedel, da se ni ne zatoženec sam, ne sploh slovensko ljudstvo, preprosto ali izobraženo, takorekoč nič zanimalo za »tako strašno nevarno« knjigo, — ker je sploh niti kupovalo ni. (— izveš, kak rečca slučaj —). Čeprav je bila cele mesece izložena po oknih knjigaren! — To je dejstvo, ki ga nihče ne izpodbija in je same kr. karabinerje osupnilo! Altreché propaganda, g. Pisenti in g. Nicolotti!

Zakaj pa je g. Pisenti dvignil in dal globoko dol v Italijo dvigniti tak hrup in trušč za prazen nič?

Mislimo, da se ne motimo, trdeč, da je potreboval »zločina«, razloga, da pokaže svojo naklonjenost zlasti slovenski duhovščini, ob enem pa Slovanom v Italiji na sploh. Hotel je nahujskati italijansko javnost proti nam ter ob enem proslaviti svojo osebo kot najbolj gorečo in zanesljivo obmejno stražo, ki jo je treba še bolj in bolj okrepiti!

zagijevega naslednika Wallanda, ki je postal vendarle pozneje — 3. avgusta — goriški nadškof.

Ročinski gospod je bil vesel novega škofa, saj je vedel, kako je navdušen za šolstvo iz pisem, ki mu jih je pisal, ko ga je oskrboval z učnimi knjigami. Svojim faranom in šolarjem je pridigal in govoril o novem škofu, kakor hitro je izvedel l. 1818., da je imenovan. Ko ga le ni bilo, je šel in napisal pesem:

Zdihovanje ovčic po pastirju.

Vučnik, pastir in oče, pridi!
Naj veselje uboga čeda vidi;
Brez pastirja smo že dolgo bili,
Pot smo zgubili!

Tako je začel in je med drugim še ugotovil in povedal:

Vdova je primorska zemlja bila,
Varha Jožefa si je zvalila,
Ti tud Jožef zdaj naš škof postaneš,
da nas ohraneš.

In ga je še klical, naj pride in bo vodnik duhovnim in ljudstvu, ki ga vsi željno pričakujejo, da bo sodnik in razširi luč in bo vodil vse »h poti resnice« in bo dajal zopet zdravje bovnim ter znal spoznati trud dobrih. Posebno je še povdarjal:

Najbrže je tudi pričakoval, da se njemu v prilog celo sodnijska oblast izneveri svojim svetim dolžnostim ter da pride do sodnijske obsodbe zatoženca. To bi bilo pravo zmago-slavje za oba gospoda svaka — Pisentija in Nicolottija in za videmsko framonstvo.

No, za enkrat jim ni uspelo!

Omenili smo zgoraj, da je g. prefekt Pisenti nastopil proti zatožencu tudi v področju svojega političnega urada in da nadaljuje po njegovem navodilu to preganjanje še danes g. goriški podprefekt Nicolotti. — Čitali smo pa lani v časnikih in se je tudi sicer čulo izza kulis, da sta hotela omenjena gospoda skovati iz tega, samo na sebi brezpomembnega slučaja velik kapital za svoje šovinistične namene — in sicer na račun cele dolge vrste slovenskih duhovnikov.

DNEVNE VESTI.

Zadoščenje.

List papeževe rimske kurije »Osservatore Romano« je v svoji številki 245, z dne 18. t. m., objavil prav objektivni in laskav opis slavlja sedemdesetletnice našega prevzva knez nadškofa dr. Frančiška B. Sedeja, zlasti ugotavlja — napram strankarskemu zvijanju in pačenju dejstev tole: »Vsi katoliški krožki in društva od italijanske in slovenske strani so poslali slavljencu svoje udanostne častitke zagotavljajoč neomejeno pokorščino Sv. Očeta in Njegovi Prevzvišenosti, vrednemu predstavitelju goriške nadškofije. To priča, kako velika je ljubezen in spoštovanje, ki ga napram svojemu pastirju goji celokupno ljudstvo brez razlike narodnosti. Najvišji naj ga blagovoli ohraniti še dolgo let v zmago-slavlje sv. vere naklonjenosti njegovih sinov, ki so videli vedno v njem svetega in pobožnega moža in ob jednem hrabrega branitelja pravic sv. Cerkve.« — Te besede so pravi obodba ogabnih napadov izvestnega časopisja na nadškofa in mu dajejo od najuglednejše strani najlepše priznanje in zadoščenje!

Važna šolska vest.

Do letos je bilo slovenskim dečkom težko vstopiti na trgovsko šolo. Zakaj zakon zahteva, da se sprejmejo na trgovsko šolo le oni šolarji, ki so dovršili 3 razrede dopolnilne šole (komplementare). Letos pa se otvori pripravnica za trgovsko šolo. Pripravnica traja le eno leto. Za vstop v pripravnico je treba položiti izpit. Kdo se sme prijaviti h izpitu? 1. Dečki ki so dovršili vsaj dva razreda kake srednje šole. 2. Dečki, ki so vsaj pred 2. letoma dovršili ljudsko šolo.

Starši upapolnih otročičev
Zdihajo iz mesta ino gričev,
De Ti ljubike bi s krizmo mazal,
Jim Nebo kazal.

Deb' duhovni z njimi se trudili,
Večne sreče pot jih bolj učili,
K' vedo, da mladost za srečna biti,
Se mora učiti.

Vedo tudi, da za srečni biti.
Treba ljubim v šolo je hodiči.
Al' jih ni, deb' mladim kruh lomili,
V šoli učili.

Up prihodnih časov v temi hodi,
Kjer mladost prot' luči se ne vodi,
Drevo mlado če se v vetri trese,
Sad ne prinese! —

In ko je to svojo najprisrčnejšo zadevo povedal, ko je povdaril šolo, ki je podlaga vsaki izobrazbi in napredku, ko je namignil, kako je nujno potrebno, da bi se od kraja vsi duhovniki zavzeli za šolsko delo pod vodstvom novega nadpastirja, je še dodal, kako bi bil »rojstva god« — božič vse lepši — »dvakrat bi ga bil povišal, če bi bil prišel, a ker ga še ni, mu vošči v novo leto vse najboljše in zagotavlja v imenu ljudstva:

Le ko te med nami bomo imeli.
Bomo veseli!

Da pa tudi kot katoličana nista posebno goreča, vemo mi sami, pa tudi Italijanski katoliški krogi.

Pa tudi to jima ni uspelo, ker sta si polomila zobe že pri prvem poskusu, na Mostu pri Sv. Luciji.

O tem pa drugič, ker zadeva še ni rešena in čaka utok radi političnega preganjanja še rešitve pri ministristvu v Rimu.

Že danes pa lahko povemo g. Pisentiju, g. Nicolottiju in vsej njuni družbi, da oni naše duhovščine in našega naroda sploh ne bodo učili lojalnosti napram državi, — prvič, ker tega pouka ne potrebujemo prav nič, — drugič pa, ker so prenerodni zato in silno škodujejo italijanski državi s svojim brezobzirnim, nekulturnim postopanjem — čeprav so njeni materialno plačevani uradniki!

— Prošnje za pripravnico je treba vložiti do 31. t. m., izpiti bodo 5. novembra, redni pouk bo pričel 17. novembra. Stariši, ne zamudite te lepe prilike! — Dopolnilna šola (komplementare) se prične 27. t. m. ob 8. uri zjutraj.

Nova tvorniška podjetja v Gorici.

Delniška družba »Sipa« namerava zgraditi v Gorici štiri tovarne. Tvornico za izdelovanje paradižnatih konzerv so že začeli graditi pri pevmskem mostu. Tam bodo tudi l. 1926. odprli tvornico za zelenjadne konzerve, l. 1927. tvornico za marmelado in l. 1928. tovarno za predelovanje krompirja v škrob. »Sipa« ima 10 milijonov lir kapitala, ki so ga zložili razni kapitalisti iz starih pokrajin in Trsta.

Iz sodnih dvoran.

Rimski »Il Popolo« poroča: V par dneh prične pred poroto v Mantovi razprava radi zločina v Mirandoli. Seveda, v vseh je vkoreninjena zaveda, da bodo vsi obtoženci oproščeni. V Mirandoli ima velenajemnik otroka s kolonskim dekletom. Grozi izbruhniti škandal; velenajemnik je fašist in naprosi svoje prijatelje, da škandal zadušijo. Ti pokličejo na sedež fašja očeta zapeljanega dekleta in ga silijo, naj izjavi, da je on lastno hčer zapeljal. Ker se je branil, so ga na sedežu fašja ubili. Uradni zdravnik, fašist, je izdal potrdilo, da je smrt nastopila vsled srčne kapi, kar pa, kot je pokazala obdukcija, ni bilo res.

Nevarna armada v Tolminu.

V četrtek zvečer se je telovadni odsek tominske Čitalnice učil na dvorišču proste vaje. Načelnik je seveda

In z jezerom želj v srcu je še enkrat zaklical »učeniku, pastirju in očetu« naj pride in vse razveseli, ka-
žoč jim luč...

Ko je napisal to pesem, »Zloženo zvolenimu goriškemu g. g. škofu 1818, k' se je priti mudil,« jo je sam natisnil in mu jo poslal. In novi škof se potem, ko je bil posvečen, ni več dolgo mudil. Prišel je v Gorico, in preden je poteklo leto je poklical ročinskega gospoda za kanonika stolne cerkve v mesto, upoštevajoč in priznavajoč njegove velike zasluge in zmožnosti. Tudi cesar Franc I. ni imel nič proti požrtvovalnemu gospodu, saj mu je bil znan iz let lakote in odobrnil je njegovo imenovanje.

Vesel je bil gospod, veseli so bili Ročinjci, ki so lahko tako kmalu vrnili Kanalcem za šilo bodilo, in kljub vsej žalosti so bili še posebej veseli ob poslovlilni gospodovi pridigi, ko je med drugim rekel:

»Poglejte, ljubi moji Ročinjci, Kanalcem niso hoteli, da bi bil vaš vikar njih čestiti gospod fajmošter, a zdaj sem postal celo milostljivi gospod kanonik!«

(Dalje pride.)

Cerovščkov gospod Življenje Valentina Staniča

(Spisal: Joža Lovrenčič)

(Dalje.)

Tako so govorili, a užaljeni so le bili, ker so bili prepričani, da bi zaslužil biti njihov gospod najmanj dekan. Tudi gospodu Valentinu je bilo težko in nekako za malo se mu je zdelo, da je pogorel s prošnjo.

Pa je prišlo zadoščenje.

V začetku leta 1819. — 10. januarja — je bil posvečen v Ljubljani za »gradiščanskega« škofa profesor bogoslovja in šolski referent Josip Walland, doma iz Radovljice na Gorenjskem. Za »gradiščanskega« škofa pa je bil posvečen zato, ker ni mogel postati »goriški« nadškof. To je bilo tako: drugi goriški nadškof, grof Edling se je svobodomiselnim naredbam Jožefa II. ustavljal in cesar ga je leta 1784. pregnal s stolice in podelil ljubljanskemu škofu Herbersteinu nadškofijsko dostojanstvo. Gorica je ostala 4 leta brez škofa in šele 1788. sta se cesar in papež tako pogodila, da je bil izbran za goriškega škofa grof Jnzagi, ki se pa ni imenoval goriški, ker je bil grof Edling še živ, ampak gradiščanski škof. Ta naslov je prišel tudi na In-

poveljeval slovensko. Tolminski fashi so se radi »nevarne vojske« začeli razburjati in so šli klicat karabinierje. Ti so prikorakali na dvorišče in aretirali 4 telovadce. Podprefekt Nicolotti je dobil telefonično obvestilo o tolminskem puntu in je poslal na bojišče komisarja kav. Diaza. Komisar je izvršil preiskavo in izpustil vse aretirane, le enega je pridržal, ker so našli pri njem samokres. Tako je končal tolminski punt, telovadili pa bomo še, ker dosedaj ni še zakona, ki bi telovadbo prepovedoval.

Prva država je razorožila.

Danska, država, ki ima 3 milijone 300 tisoč prebivalcev, je prišla do prepričanja, da se majhna država v slučaju vojne ne more sama braniti. Danska delavska vlada je sklenila zatreti armado in mornarico. Pred danskim parlamentom leži predlog o zakonu, da se vojne čete razpušijo. Danska armada šteje 14 tisoč pešcev, 40 topniških baterij s 6000 vajaki, 3 konjeniške polke s 1500 vajaki, 4 bataljone poljske artilerije s 5000 možmi. Skupno s pomožnimi četami stoji zdaj pod orožjem krog 30 tisoč danskih mladeničev. Ko bo zakon sprejet, bodo vse vojake poslali domov. — Mesto armade so ustanovi prostovoljna bramba, kateri bodo pripadali mladeniči, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo 12 let na razpolago vladi. Služili bodo pa le, ko jih bo vlada vpoklicala, to je v slučaju povodni, potresov, nemirov in ustaj. Redno bo v službi le 250 prostovoljcev. — Težki milijoni, ki jih bo Danska prihranila vsako leto, ker armade ne bo, bodo šli za šole, bolnišnice, revne otroke.

Koncert »Mladike« v Gorici.

Kot smo že objavili bo priredilo prosvetno društvo »Mladika« dne 26. t. m. v dvorani Trgovskega doma ob 4. h popoldne svoj prvi veliki koncert. Spored obsega sledeče skladbe:

1. a) Lajovic: Pastirčki, meš. zbor.
- b) E. Adamič: Molitev pastirčkov, meš. zbor.
2. a) Premrl: Rože za Marijo, ženski zbor.
- b) Hochreiter: Majski dan, moški zbor.
3. a) Adamič: Na lipi zeleni, solospjev g. Josip Bratuž.
- b) Adamič: Pri studencu, solospjev g. Josip Bratuž.
4. a) Prekmurska narodna: Po vodi plava, meš. zbor.
- b) Prekmurska narodna: Pojdem na Hrvaško, meš. zbor.
- c) Goriška narodna: Vetrček po zraku, meš. zbor.

Odmor.

5. Klavinska sonata, cveteroročno, gdc. F. Š. in gdč. Z. V.
 5. a) V. Vodopivec: Pojdimu spat... dvoglasen meš. zbor.
 - b) Adamič: Ciganska, dvoglasen meš. zbor.
 6. a) Lajovic: Ah, tako prešla mi je mladost, solo-spev, g. I. Bratuž.
 - b) Fr. Gerbič: Nihče ne ve... g. I. Bratuž.
 7. a) Sattner: Rušine sanje, meš. zbor.
 - b) Lajovic: Medved z medom, meš. zbor.
- Vstopnina po 8, 6, 4 in 2 L. Okoličani si lahko rezervirajo vstopnice pri tajništvu Prosvetne Zveze.

Imenovanje drja Rybarja.

Dr. Otokar Rybar, bivši voditelj tržaških Slovencev, je že znan v mednarodnih diplomatskih krogih, ker je predsedoval zastopstvom Jugoslavije pri važnih pogajanjih z Italijo. Jugoslovanski kralj je sedaj drja Rybara imenoval za poslanika Jugoslavije pri albanski vladi. Sedež poslaništva je v Tirani.

Za uradnike, ki so služili Avstriji.

Uradni list z dne 16. oktobra pri naša dekret v gospodarskem izenajenju uradnikov, ki so služili pod Avstrijo in so sedaj nastavljeni v pisarniški službi. Za gospodarske pravice tega objekta veljajo iste določbe ko v starih pokrajinah in sicer od 1. decembra 1923. dalje.

Radičevi načrti.

Tirolski »Landsmann« poroča, s kakim nemirom gledajo rimski vladni krogi na rastoči vpliv Stjepana Radića. »Medtem ko v Belgradu že

lijo napraviti z Italijo pogodbo o razsodišču, začenja Radić ostro politiko proti Italiji. Postavlja se brezpogojno na stališče: »Balkan Slovanom!« Radićeva politična smer zelo močno razburja tudi Rumune.»

Kruha, kruha, gospodar!

Draginja vsak dan raste. Kruh je že po 2 liri kilo, meso se je podražilo, cene kavi in sladkorju so porastle. Vlada je uvidela, da je treba nekaj ukreniti. Sklenila je med drugim: 1. Pri ministerstvu za narodno gospodarstvo se ustanovi osrednji odbor, ki bo predlagal, kako naj se draginja ustavi in zniža. 2. Do 21. decembra t. l. je prepovedano izvažati turšico. Dovoljenje za izvoz sme dati le finančni minister. 3. V vsaki deželi se ustanovi komisija, ki bo pod načelstvom prefekta določala ceno moke. 4. Predpišeta se dve vrsti kruha; navadni ljudski kruh se bo smel prodajati le po ceni, ki stane obrtnika; fini, gosposki kruh pa po poljubni ceni.

Izpitni za občinske tajnike.

Pri kr. prefekturi v Vidmu se bodo v dneh 1., 2., in 3. decembra vršili pismeni izpiti za osebe, ki žele dose-

Kaj je novega na deželi?

Vrtojba.

Še nobeden Vam ni, gospod urednik, poročal o naši kanalizaciji. Primem pa jaz za pero. Vedite, da smo pred vojno imeli lepo izpeljano kanalizacijo. A med vojno jo je vrag pobral, kakor vse drugo. Po polomu je bila pot skozi vas v groznem stanju. Voda je drla po nepopravljeni cesti in se zbirala v mlakah, kjer je stala mesece in mesece. Prav nobeden se ni pobrigal, posebno prejšnji komisariji so bili malomarni, da bi se kanalizacija popravila in tako dobila voda zopet svoj odtok. Sedanje županstvo je, kakor vidimo drugod, tudi tukaj zadelo na trnjevo pot dela in truda. Po brezštevilnih posredovanjih je bil uspeh tu: kanalizacija se dela na račun vojne odškodnine in občina ne trpi niti fیکا. Kanal bo še daljši, kakor je bil prej, po zaslugi županstva.

Obžalovati pa moram, da podjetje, ki mu je poverjeno delo, ni posebno točno. Sebi ne dela časti, a tudi obnovitvenemu uradu v Gorici ne. Delo bi moralo biti že davno končano, a še vedno vrtajo in vrtajo, kakor da bi morali vso Vrtojbo prevrtati. Šoštar je le šoštar. Podjetje ni domače. V enem delu je kanal mnogo prenizek in bo težko zadostoval za vodni odtok.

V bodoče bo treba resno misliti, posebno še ko bo cerkev dozidana, da se pokrije še oni del jarka, ki bo zdaj ravno sredi občine nepokrit. Zdravstveni in varnostni razlogi to zahtevajo. Upam da bodo znali naši sedanji starešini zadeti tudi tukaj pravo pot. Le na par kričavev se ne smejo ozirati. Tiho, brez krika in vika po krčmah, raste pod sedanjim županstvom naša vas iz razvalin in dobiva polagoma lice lepe in urejene »človeške« naselbine. Vem, da bo treba še marsikateri neumen predsodek izbiti iz nekaterih trdih glav, a sčasoma se vse posreči, ker konec vseh koncev so lahko pametni in prebrisan tudi tisti, ki nimajo ne zemljišča ne hiše.

Drugič še kaj, gospod urednik, čeboste hoteli priobčiti. — N.

Tolmin.

Pretekli teden je bil imenovan ravnatelj tuk. kr. učiteljskega Calvi profesorjem realke v Mantovu; novi ravnatelj je g. profesor Komac.

Borba občinskih tajnikov.

Kakor smo v »Straži« že poročali, je izdala vlada odlok, s katerim je postavila vse občinske tajnike Primorskega v nevarnost, da zgube službo in pridejo na njihova mesta drugi ljudje. Odlok določa namreč, da morajo imeti tajniki srednješolsko

či diplomu za občinsko tajništvo. Prošnje je treba vložiti do 31. oktobra. Natančnejša pojasnila dajejo občinski uradi.

Pričetek šolskega leta na goriški državni gimnaziji.

Po zadnji uradni objavi prične pouk na tukajšnji gimnaziji dne 24. t. m. Ni pa še povsem gotovo, da se pričetek ne odloži.

Predavanja o zdravstvu.

Pri Zelenem Križu (Via Mazzini št. 7) se vrše o prvi pomoči brezplačno vsak torek od 8—9 ure zvečer predavanja. Predava dr. Franc Jakončič, zdravnik v Gorici v slovenskem jeziku. Ta predavanja so jako zanimiva in koristna za vsakega, ker nudijo z različnimi poskusi, ki jih predavatelj prav lepo in razumljivo proizvaja, lajku potreben poduk, kaj je treba v nesreči storiti za prvo pomoč. — G. predavatelju moramo biti hvaležni, da je prevzel to ne lahko nalogo; zato pa, rojaki, poslužujte se te lepe in koristne prilžnosti mnogobrojno, ne bo vam žal za čas.

izobrazbo, ako hočejo biti pripuščeni k izpitom za pridobitev tajniške diplome. Ker nima v naši deželi skoro noben tajnik zahtevanih šol, bi zapustili čez noč vsi dosedanj tajniki svoja mesta.

Proti temu vladnemu odloku so se vzdignili tajniki obeh narodnosti in poslali v Rim več spomenic. Včeraj v nedeljo se je pa vršilo

Zborovanje v Trstu.

na katerem so bili zastopani tajniki iz Goriškega, Tržaškega in Istre, da storijo končne sklepe v obrambo svojih stanovskih koristi. Vabljeni so bili tudi vsi poslanci Primorskega in Furlanje, a na zborovanju sta bila prisotna le poslanca dr. Besednjak in dr. Wilfan. Pozdrav in opravičilo so poslali poslanci Fantoni, Gilardoni, Suvich, Leicht, drž. podtajnik Baneli in drugi. Ob 11 uri in pol je otvoril zborovanje tajnik Mocenigo, ki je pozdravil navzoča poslanca ter po izvolitvi predsedništvu podal nato temeljito poročilo o položaju:

»Dne 11. januarja 1923. se je raztegnil v nove pokrajine italijanski občinski in deželni zakon, ki je prinesel občinskim tajnikom težko krivico. Njihov položaj je postal negotov, kajti kraljevi odlok ne priznava občinskim tajnikom njihovih pridobljenih starih pravic, temveč jih sili, da se morajo podvreči novim izpitom. Mi se sicer skušnje ne bojimo, pač pa se bojimo izpraševalcev, katere dobro poznamo. (Ploskanje!) Zato zahtevamo, naj vlada spoštuje naše pridobljene pravice in pusti vse stalne tajnike brez izpitov na njihovem mestu. Kar mi zahtevamo, ni nič posebnega, zakaj v Italiji je država vselej ko je izdala nov zakon, spoštovala že pridobljene pravice in ni jemala službe nikomur.

Kako je bilo dosedaj?

Leta 1902 je izšel na primer zakon o občinskih tajnikih in drugih obč. uradnikih in v tem zakonu pravi člen 17. dobesedno: »Vzdržujejo in spoštujejo se že pridobljene pravice občinskih nameščencev.«

Člen 18. pravi, da se tajniški patent ne zahteva od onih, ki so prejeli pod prejšnjim zakonom kako drugo spričevalo, ali so bili sprejeti v službo kot tajniki in še vedno kot taki poslujejo.

Ko je izšel zakon, da morajo vsi notarji imeti juridični doktorat, stariim notarjem ni bilo treba polagati doktorskih izpitov, ampak so ostali brez izpitov na svojem mestu.

Ko je bila izdana odredba, da smejo izdirati in lečiti zobe samo doktorji zdravilstva in kirurgije, je dovolila država, da smejo dosedanj zobotehniki še nadalje izdirati in lečiti zobe tudi brez doktorata zdravilstva le z navadnim pooblastilom prefektore.

Zahteve tajnikov.

Kar je veljalo dosedaj, naj velja tudi danes, kar je veljalo za obč. nameščence stare Italije, za notarje in zobotehnike, naj velja tudi za občinske tajnike novih pokrajin.

Ko je izšel odlok leta 1923. smo imeli v naših deželah tri vrste tajnikov:

1. take, ki so po večletnem službovanju na dež. odboru ali v kaki večji občini dobili posebno tajniško spričevalo;

2. take, ki sicer niso imeli takega spričevala, ker po zakonu ni bilo predpisano, a so bili vendar stalno nastavljeni z vsemi pravicami, ki jih predvideva zakon;

3. take, ki so bili nameščeni le začasno ali za poskušajo in se jim je služba lahko vsak čas odpovedala.

Zahtevamo, da se prvima dvema kategorijama priznajo brezpogojno njune že pridobljene pravice, stalni tajniki naj ostanejo brez izpitov na svojih mestih

Izpite naj polagajo le začasno nastavljeni tajniki, ako služijo v občini vsaj 2 leti. Rok dveh let naj se šteje od januarja 1925. nazaj in ne, kakor pravi odlok, od januarja 1923. Zakaj tajnik, ki ni dovršil v januarju 1923. dveh službenih let, bo dovršil januarja 1925. več ko 2 leti, dovršil jih bo tri ali tri in pol, torej še več, ko predpisuje zakon.»

Pozdrav poslancev.

Predsednik je otvoril nato diskusijo, pri kateri se je oglasil najprej k besedi poslanec dr. Wilfan. Poudaril je, da mora ljudski zastopnik zastopati večkrat koristi posameznika, ki niso vedno v skladu z interesi celokupnosti. Pred celokupnostjo se mora posameznik umakniti. Toda vesel je, da se v danem slučaju skladajo koristi poedincev in kategorije popolnoma z interesi celokupnosti in zato pozdravlja zbor ter bo podpiral težnje tajnikov. (Ploskanje).

Nato je pozdravil zborovanje poslanec dr. Besednjak, ki je rekel, da je bilo poročilo tajnika Moceniga tako temeljito in izčrpno, da mu ni potrebno ničesar dodajati in pristavljati. Zahteve obč. tajnikov temeljijo na pravičnem načelu, ki je prodrlo tudi v drugih državah. Češkoslovaška republika je uvedla na primer nove zakonske predpise za obč. tajnike, a spoštovala je strogo že pridobljene pravice občinskih nameščencev in pustila jih je v njihovih službah brez vsakega izpita. Kar zahtevajo naši občinski tajniki ne odgovarja le duhu italijanske zakonodaje in uprave, temveč tudi duhu mednarodne zakonodajne pravičnosti. Pomoč, katero Vam lahko nudim, je skromna, toda v skromnih mejah, ki so mi začetane, Vam hočem pomagati iskreno in s srcem, ker vem, da se ne potegujem v tem slučaju le za koristi par oseb, temveč za zdravo občinsko upravo vse dežele, za gospodarske in socialne koristi celotnega prebivalstva Julijske Krajine brez ozira na stranko, na jezik in narodnost. (Ploskanje).

Predsednik se je zahvalil poslanca za pozdrav, na kar se je razvila debata. Končno je bila sprejeta resolucija z vsebino, kakor jo je bil razvil tajnik Mocenigo v svojem poročilu. Dodana je bila še zahteva, naj vlada podaljša rok za izpit do onega časa, ko se zadeva v Rimu končno reši.

Resolucija, oziroma spomenica pojde na vlado. V obrambo svojih interesov so izvolili tajniki poseben odbor, ki se predstavi te dni najprej na prefekturah v Trstu, Vidmu in Pull.

Gospodarstvo.

Žganjekuha do 11. novembra.

V nezazidanih kotlih je dovoljeno kuhati žganje le do 11. novembra 1924. Kdor kuha žganje iz lastnih tropin, plača polovično takso, t. j. 7 lir 50 stotink. Prošnjo je treba vložiti na finančno oblast. — Po 11. novembru stopi v veljavo italijanski zakon, ki določa, da morajo biti vsi kotli vzdani. Taksa za žganjekuho bo znašala 15 lir za liter.

Davčni zastanki se plačajo v obrokih.

Izšel je važen odlok za davke, ki so jih naši ljudje dolžni državi iz let 1914. do 31. decembra 1923. Tole velja zapomniti: 1. Zastanki avstrijskega *gruntnega* in starega *hišno* - razrednega davka se plačajo v obrokih tekom 4. let (dosedaj tekom 2. let); 2. Zastanki osebnega, obrtnega, hišno - najeminskega davka se plačajo v obrokih tekom 6. let (dosedaj tekom 3. let).

Listnica Kmetijske-delavske zveze.

A. K. Tolmin: Vam je Hipotečni zavod nakazal lir 7000. Lir 5000 ste že dvignili. Imate pravico dvigniti še lir 2000, toda prej mora bančni inženir ugotoviti izvršeno delo. Zglasite se osebno pri Hip. zavodu v Gorici, oziroma naj se zgasi predsednik za druge vojnih oškodovancev.

I. P. Ubelsko: Vi ste sklenili tako zvano kupno-prodajno predpogodbo. Člen 936 ob. drž. zakonika določuje, da se mora izvršitev predpogodbe zahtevati v teku enega leta po dogovorjenem roku. Drugače izgubi predpogodba vsako veljavo. Zato čakajte eno leto, da ne boste imeli nobenih brezpotrebnihih sitnosti s kupcem.

L. K. Hrenovice: Zadevo deželni cestarjev bo tajništvo izročilo poslancu Besednjaku.

Č. K. Sv. Križ: Poskrbite nam še druga potrdila.

M. L. Bovec: Italijanska vlada Vam ne bo izplačala vojne odškodnine, ker niste italijanska državljanka. Tudi če bi bila optirala za italijansko državljanstvo in če bi bila Vaša opcija ugodno rešena, ne bi dobila za sedaj vojne odškodnine, ker vojno-odškodninski zakon ne priznava optantom vojne odškodnine.

Poslano.)*

Podpisana tvrdka naznanja svojim odjemalcem, da gg. bratje Pavletič Leopold in Pavletič Jožef pok. Jožefa iz Gorice, kakor tudi g. Taverna Jožef iz Krmina so nehali s 14. oktobrom 1924. biti njihovi zastopniki in depozitarji in radi tega podpisana tvrdka ne prevzame nobene odgovornosti za obveznosti, ki bi jih imenovani na račun podpisane tvrdke prevzeli.

Tvrdka**Fratelli Menazzi
Pastificio Friulano v Vidmu.**

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon veleva.

Valuta.

Dne 16. oktobra si dobil:

za 100 franc. frankov	119.75 do 120.25 Lir
za 100 belg. frankov	110.— do 112.— Lir
za 100 švic. frankov	438.— do 441.— Lir
za 100 češ.-slov. kron	68.25 do 68.75 Lir
za 100 dinarjev	32.80 do 33.10 Lir
za 1 šterling	102.85 do 103.05 Lir
za 1 dolar	22.80 do 22.95 Lir
za 1 zlato marko	5.45 do 5.55 Lir
za 100 avst. kron	0.0320 do 0.0330 Lir

Beneške obligacije.

Dne 18. oktobra: Srednji kurs L. 82.60, v Trstu 82.62; v Milanu 82.25, v Rimu 82.70 L

RABIM takoj dobrega žagarja in pomočnika, ki bi se razumel nekoliko na električno napravo. Plačilo po dogovoru. Valentin Valentinčič. Podbrdo 27.

NA PRODAJ je bik švicarske pasme, 13 mesecev star, črne barve in od komisije potrjen. Naslov: Josip Urdih, Kostanjevica 92, Komen.

KRASNO POSESTVO: od 20 oralov 3 orali vinograda, 2 hiši z gospodarskimi poslopji in živim in mrtvim inventarjem, 40 minut od kopališča Rimske toplice se poceni proda. Informacije: Kontrolor drž. žel. Leopold Pečar, Zagreb. Direkcija drž. žel.

Profesorica**CLEMENTINA MRACH**

diplomirana na dveh akademijah v Parizu, prej učiteljica v vzgojevališčih ter voditeljica lastne slavne šole v Trstu otvori v kratkem

tečaje za modno krojenje in šivanje

po lastni in priprosti ter dovršeni metodi. Cene zmerne. Prostor odličen. Poduk v italijanskem in francoskem jeziku. Ob koncu učnih tečajev prejmejo učenke sprječevalo sposobnosti. Vpis in spored od 11-12 in od 15-17 ure v

Via dei Bagni N. 10, III. nadstr. Gorica.
Krojenje po meri.



Izšel je priljubljeni žepni koledar

**Vedež
za leto 1925****Lloyd Sabauda.**

V kratkem odidejo iz Genove:
v Severno Ameriko

»Conte Verde« 18. 11. 1924.
Vožnja iz Genove do New Jorka traja 9 dni;

v Južno Ameriko

»Principe di Udine« 29/10. 1924.
»Conte Rosso« 6. 11. 1924.
Vožnja iz Genove do Buones-Ayres traja 13 1/2 dni.

»Tomaso di Savoia« 15./11 1924.
Vožnja iz Genove do Buones Ayres traja 19 dni;

v Avstralijo

»Re d'Italia« 15. 11. 1924.
Za pojasnila in vpis obrnite se na agencijo F. Rosich, Gorica, ulica Contavalle 4.

Zelo lepo posestvo

v Črešnjecih pri Gornji Radgoni blizu avstrijske meje, nedaleč od glavne ceste s prekrasnim razgledom obstoječe iz: gosposke vile, hiše za gostinstvalnice, vinske kleti, žganjekuhe, ledenice, hlevov za konje, krave in svinje, shrambe za poljske pridelke, viničarije, vsepovsod vodovod, 28 oralov zemlje njive, vinogradi, travniki, gozd, je z 2 konjema, 12 govodi in 18 prešči vsled okolnosti na prodaj po jako zmerni ceni. Pojasnila daje kopališče SLATINA RADENCI pri Ljutomeru.

Samo pri tvrdki

Anton Trpin & Comp.

zaloga manufakturnega blaga
v Gorici - Via Rastello št. 10

kupite
po nizkih cenah.

Vsaki dan novi dohodi!!

Bogata izbira perila in drugega blaga za neveste.
Cene konkurenčne.

ABADIE?

Evo vam

Abadie!

Najizvrstnejši
cigaretni papir



Zdravnik

dr. RADO SFILIGOJ

se je preselil
na Travniki št. 5, I.
(nasproti lekarne).

Naš zobozdravnik

doktor Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh, sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila

v GORICI - na Travniku 20.

S potrjim srcem naznanjam vsem sorodnikom in prijateljem, da je Vsemogočnemu dopadlo poklicati danes k sebi mojo preljubo mater

Terezijo Oblak roj. Samec

v njenem 76. letu. Pogreb se bo vršil v torek ob 9. uri v Gorjanskem. Priporočam jo čč. sobratom v Memento in vsem znancem v pobožen spomin.

Gorjansko, dne 19. oktobra 1924.

Karol Oblak, kurat.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujemo vsem prijateljem in sorodnikom za vse dokaze sožalja, ki so nam jih izkazali ob smrti naše drage tete

Marije Jug roj. Jež.

Posebna zahvala naj gre vsem znancem, ki so pokojno pospremili k večnemu počitku, č. gg. duhovnikom in vrlemu Godbenemu krožku „Mladike“.

Vsem prisrčna hvala.

Gorica, 20. oktobra 1924.

Jakob Jug, Andrej Jug, dr. Engelbert Besednjak, Ana dr. Glaserjeva, dr. Vladimir Glaser, Avgusta Kosič.

POZOR!**PEKI - TRGOVCI IZ GORICE IN OKOLICE****Glavna zaloga drož-fece**

tovarne „Distillerie Italiane in Milano“

je v ulici Oberdan št. 13
(za kasarno v hiši Fratelli di Lenardo)

Glavni zastopnik Bratus Marcello

POZOR!**Teod. Hribar (nasl.) - Gorica**

CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega suknja.
Blago solidno! Cene zmerne!



Prva slovenska tvrdka

JOSIP KERŠEVANI

Gorica, Piazza Duomo št. 9 (desno)



priporoča svojo trgovino najizvrstnejših šivalnih strojev iz svetovno znane nemške tovarne „MUNDLOS“, dvokoles znamke orig. „KOLUMBIA“, belgijskih pušk ter vse k temu spadajoče predmete.

Brezplačen poduk v umetnem vezenju, šivanju in krpanju. Lastna mehanična delavnica in popravilavnica Piazza Duomo 5 (vogal ulica Rabatta).